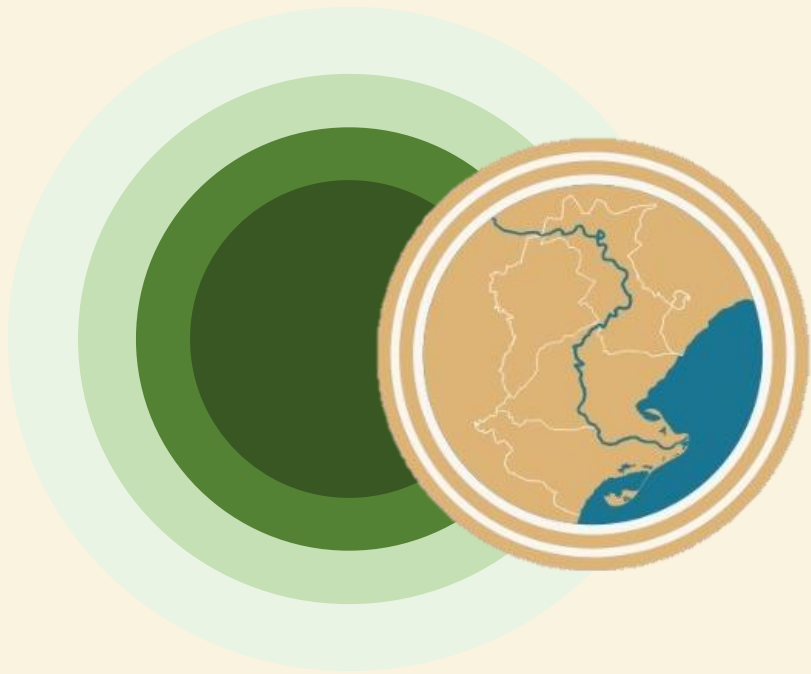

Living Labs

Carles Ibáñez (Carles.ibanez@eurecat.org)
Isabel Gimeno (isabel.gimeno@eurecat.org)
Ferran Bertomeu (Ferran.bertomeu@eurecat.org)

eurecat

Objectius

Conèixer que és un Living Lab

1. Context. Per què els Living Labs són una eina útil i necessària?
2. Definició del concepte
3. La co-creació

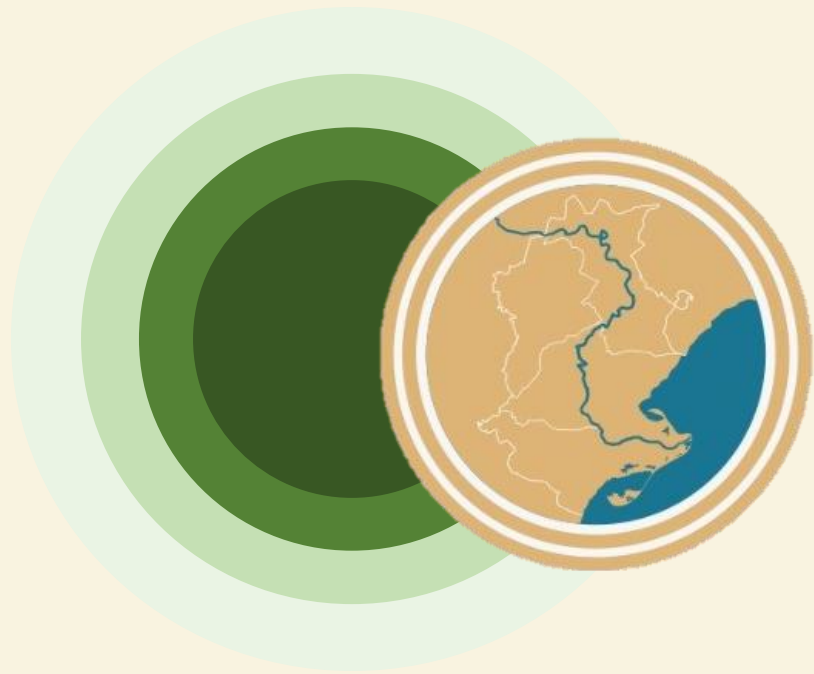
Conèixer el cas del Living Lab Ebre Bioterritori

1. El Living Lab Ebre Bioterritori
2. Funcionament. Quins passos es segueix?

Punts clau

1. Convocatòria, reclutament, facilitació, co-creació i compensació

eurecat

Què és un Living Lab?

Canvi Global i Climàtic

Situació d'emergència col·lectiva

**Necessitat d'actuació urgent i fer
front a reptes complexos**

Com ho fem?

Context

eureka!

Què podem fer?

Ariño, X., et al (2022)

És indispensable fomentar **noves formes de fer i d'organitzar-se** que connectin actors, **alineïn** expectatives i esforços, **construeixin** noves narratives i **reforcin** alternatives viables per transformar els **territoris**.

El paper de la innovació social

Kemp, R., Zuijderwijk, et al, (2015) Westley, F., & Sam, L. (2011)

Què és?

És qualsevol iniciativa, sigui procés, projecte o plataforma que **repti i contribueixi a canviar** rutines establertes, per exemple, a l'hora de prendre decisions.

Contribuir a abordar aquests **reptes complexos** mitjançant la planificació d'escenaris, la resolució de conflictes, el foment de la confiança i la creació de sentit comú.

Crear inclusió i cohesió social mitjançant la **participació ciutadana** per abordar reptes complexos.

Laboratoris d'Innovació Social

Què són?

Fernández, T. (2022)

"Són un element clau en els **processos de transformació dels territoris** orientats cap a patrons de desenvolupament més sostenibles, inclusivament, resilents i justos, que requereixen la **col·laboració de múltiples actors**"

Com ho fan?

Espais que estableixen un conjunt de dinàmiques, processos i activitats continuades per **experimentar noves formes d'abordar els reptes** socials i ambientals als quals s'enfronta la nostra societat.

Quin rol tenen?

Arribar a **solucions** aptes per a totes les **persones implicades** davant de **reptes complexos**.

eurecat

**Laboratoris de
govern**
(gov labs)

**Laboratoris
urbans i rurals**

**Laboratoris en
entorns reals**
(living labs)

**Laboratoris de
fabricació**
(fablabs)

Laboratorios d'Innovació Social

**Laboratoris
d'innovació
transformativa**

Laboratorios de Innovació Social (SILs) presenten una gran diversitat de configuracions, en funció del seu **enfocament experimental**.

Fernández, T. (2022)

Living Labs

ENOLL

eurecat

**Entorn
real**

**Participació
activa**

**Co-
creació**

**Diferents
actors**

**Multi-
mètode**

Living Labs

ENOLL

eurecat

MACRO

Actors i context socioeconòmic (LL constellation)

MESO

Projectes del Living Lab

MICRO

Activitats mitjançant metodologia LL

Living Labs

||

eurecat

Laboratoris Vius

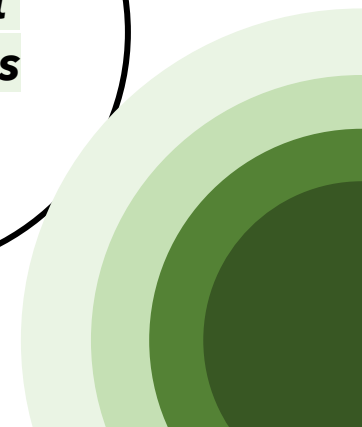
||

***Espai
físic***

***Persones de
diferents tipus***

***Que busquen
solucions a
reptes***

***Mitjançant
dinàmiques***

Living Labs

ENOLL

Què són?

Una de les modalitats dels SIL amb enfocament de la **innovació centrat en l'usuària**, implicant-la activament en els processos de co-creació, co-disseny, i d'avaluació de solucions.

Què fan?

- Es focalitzen en el **co-disseny i co-creació** d'innovacions ja sigui en forma polítiques, accions i estratègies, prototips o pràctiques concretes.
- Comparteixen un **tret comú**: La participació de múltiples **actors** i múltiples **metodologies**, la **contribució activa** de les persones usuàries en un **entorn real**, la **dinamització d'activitats** per a orquestrar la **co-creació de solucions** als reptes complexos.

Què vol dir co-crear?

Implicar a molts dels actors involucrats en dissenyar una **solució** que reculli els diferents **punts de vista**. Hi ha moltes **aproximacions**.

Què vol dir co-crear?

eureka!

Intenció col·laborativa

Intenció per col·laborar i generar relacions basades en l'interès dels diferents actors que hi participen.

Obertura

Establiment d'un espai segur. Totes les veus són vàlides. Les persones poden discutir i solucionar les qüestions més difícils.

Autoresponsabilitat

Cada persona és responsable i conscient de com actua en la cerca de solucions, sense culpar a la resta de persones ni responsabilitzar-les.

Autoconsciència i consciència dels altres

Per construir relacions sòlides de col·laboració cal que les persones s'entenguin mútuament, ja sigui en intensions, preocupacions, cultura, etc.

Gestió d'expectatives i de conflictes

En la cerca de solucions, és possible topar en problemes. Cal gestionar-los per crear un entorn fluid de cooperació i confiança.

Com es co-crea?

eurecat

Tools for Co-creation

MENU

NEED FINDING

Tools to discover user needs, goals, and values to get the right solution

IDEATION

Tools to unleash creativity, discover valuable insights, and generate innovative solutions

STRATEGY

Tools to design action plans to achieve long-term aims

EXPERIMENTATION

Tools to test and validate the developed solution

FEEDBACK

Tools to evaluate the user's reactions to the solution

Com es co-crea?

eurecat

Browse by Category

EXPERIMENTATION

FEEDBACK

IDEATION

NEED FINDING

STRATEGY

ALL

Format

Game

ICT

Method

Template

Workshop

ALL

Time frame

< 1h

1-2h

More

ALL

Group size

up to 6

up to 15

15+

ALL

Forms of intelligence cards
EXPERIMENTATION

Method, Game

ALL

ALL

GRADUATION CEREMONY
FEEDBACK

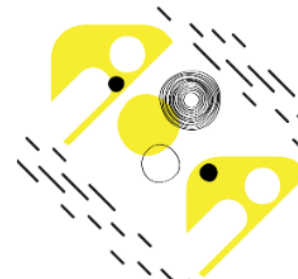
Method

< 1h

ALL

PILOT APPRAISAL
FEEDBACK

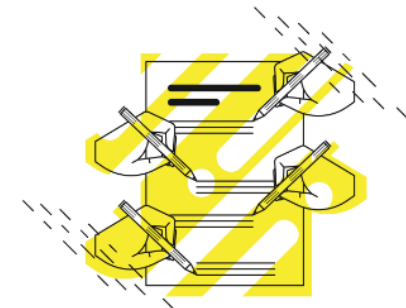
Method

1h

ALL

QUESTIONNAIRES
FEEDBACK

Method

< 1h

ALL

Com es co-crea?

eureka!

Qui co-crea?

eurecat

ONG
Centres cívics
Comunitats de ciutadans/usuaris
Laboratoris d'innovació oberta (per exemple,
fablab, ciència ciutadana...)

Govern local (p. ex., autoritats municipals)
Govern regional (per exemple, províncies o estats)
Govern nacional, etc.

Ciutadania

Sector públic

4 hèlix

Acadèmia

Indústria

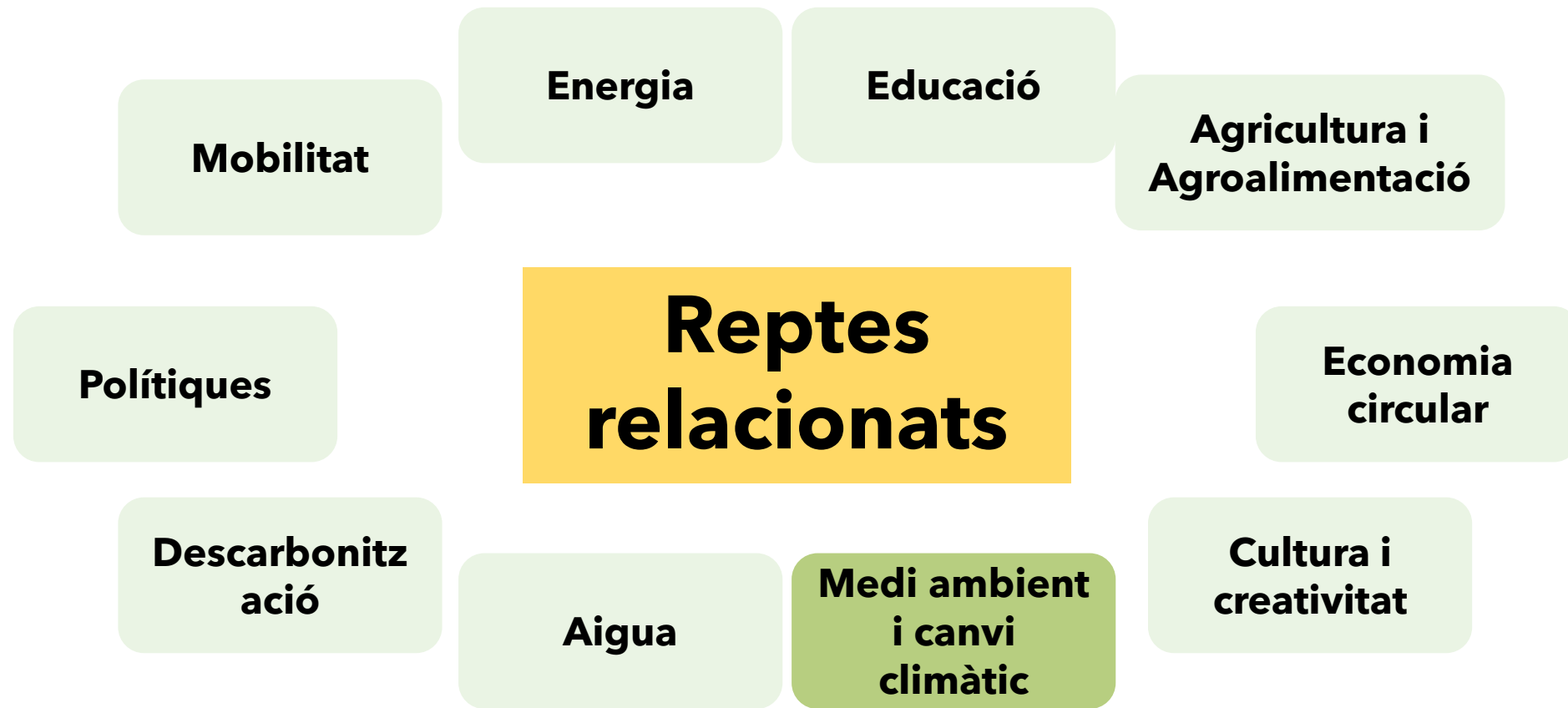
Universitats
Escoles
Centres de recerca
Estudiants

Indústria i grans empreses privades
Start-ups i pimes
Organitzacions i associacions sectorials

Tipus de Living Labs

eurecat

Com ens poden ajudar?

eureka!

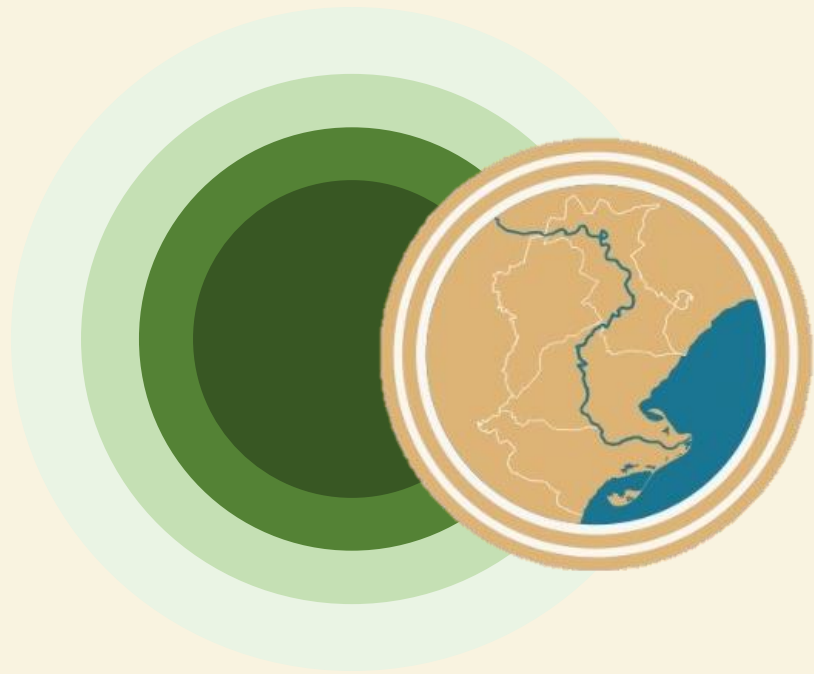
Com construim futur als territoris?

- Com reduir la vulnerabilitat als impactes del canvi climàtic?
- Quines alternatives per evitar el despoblament?
- Com adaptem les activitats a les característiques i necessitats dels territoris?
- Com generem dinamisme?
- Com repensem els models de producció, de consum, de mobilitat, de turisme?
- Com ens adaptem per a sobreviure?

Com podem definir accions de la ma dels agents socioeconòmics ?

- Com plantegem models de gestió de l'aigua?
- Com compatibilitzem la producció agrícola amb producció energètica
- Com fem gestió sostenible dels boscos?
- Com dissenyem solucions basades en la natura?
- Com creen un observatori de la sequera òptim per al territori?
- Com fomentem el producte local, cooperatives, mercats de proximitat?

Reptes complexos = accions 360°

eurecat

Living Lab Ebre Bioterritori

Living Lab Ebre Bioterritori

eurecat

Repte. Centrat al **Delta de l'Ebre** i expandint-nos a **Terres de l'Ebre**

Com redefinim, co-creem, planifiquem i despleguem un **nou model de territori** centrat en la **sostenibilitat** que abordi els reptes del canvi global i climàtic?

Living Lab Ebre Bioterritori

eurecat

Com?

Tallers i processos de co-creació per a generar **accions transformadores** cap a la sostenibilitat dels territoris, **de la mà dels sectors socioeconòmics.**

En projectes, per ara

eurecat

Jornades concretes

eurecat

El PECT Ebre Bioterritori afavoreix la transició cap a un model basat en l'explotació sostenible del capital natural, articulant un entorn d'innovació estable a les Terres de l'Ebre.

El Living Lab forma part d'un dels objectius clau del PECT, ja que esdevé **l'espai físic de referència al territori** on es desenvoluparan diferents activitats de recerca amb un enfocament científic i multiactor.

Jornades concretes

eurecat

PECT
EBRE
BIOTERRITORI

Processos de co-creació

eureka!

Donar suport a una transició cap a la resiliència climàtica mitjançant el disseny d'un innovador conjunt d'eines d'adaptació climàtica orientat a problemes. El conjunt d'eines es basa en l'aplicació de valors, mètodes de design thinking i mecanismes de ciència ciutadana.

El **Living Lab** ajuda a co-crear una eina de ciència ciutadana per a les Assemblees del Clima.

Processos de co-creació

eurecat

Sessió 1

Ens posem apunt amb el concept de ciència ciutadana, de la teoria a la pràctica.

Sessió 2

Com encaixen els projectes de Ciència Ciutadana en el context de les Assemblees Climàtiques?

Processos de co-creació

eurecat

Processos de co-creació

eureka!

El projecte Bioresilmed té com a objectiu promoure la bioeconomia i la resiliència climàtica als paisatges mediterranis a partir del coneixement científic i el co-disseny amb actors socioeconòmics.

El **Living Lab** té com a objectiu l'impuls i desenvolupament d'un nou model de territori mitjançant un **Pla per al foment de la bioeconomia**.

Life_eCO
adapt50

Processos de co-creació

eureka!

**Definim
el
procés**

Disseny del procés de co-creació

- Quin és el repte?
- Quins són els objectius principals?
- Quins són els actors rellevants? Perquè els necessitem?
- Com podem fer que aquests actors arriben a una solució concreta?
- Quina informació de base necessitem?
- Quines dinàmiques hem de generar? Quants dies?
- Si no som expertes en la facilitació, com ho podem fer?
- Quins materials necessitem per fer-ho?
- Quantes persones ens han d'ajudar en aquest procés?
- Quin és l'horari que pot anar millor als actors?
- Com incentivem la seua participació?
- Quin és el retorn que s'emporten?

Processos de co-creació

eureka!

Objectius

COMUNITAT
DE
PRÀCTICA

Mobilitzar, cohesionar, articular la
comunitat de pràctica

FULL DE
RUTA
REALISTA

Co-crear un full de ruta per repensar,
planificar i orientar la bioeconomia al
territori

Concretar accions realistes al **Delta de
l'Ebre.**

Processos de co-creació

Com ho fem?

- Aplicant **exercicis i dinàmiques**, amb mecanismes de gestió d'expectatives, de resolució de dubtes i tensions, foment de la confiança, motivació, etc.
- Establint aliances i **fent xarxa**.
- Definint una **estratègia que vertebré i articule** accions pel foment de la bioeconomia que donarà peu al Pla d'Acció.
- Passant-nos-ho bé, sentint-nos útils i realitzades.

Processos de co-creació

eureka!

Disseny del procés de co-creació

Entrevistes

Sessió **Inaugural**
informativa

Taller 1
Entendre el territori

Taller 2
Definim el repte

Taller 3
Dibuixem el futur

Taller 4
Contrastem la visió de
futur

Taller 5
Prototipem i tracem el
camí

Sessió de
conclusions i
propers passos

Projectes

eurecat

Preparatius

Logística

- Reservar sala
- Habilitar sala
- Berenar
- Recordatori actors

Materials

- Mail convocatòria sessió
- Presentació suport, les dinàmiques i els materials
- Escaleta
- Targeta resum
- Plantilla minutes
- Llistat assistència
- Imprimir cartell
- Mail agraïment sessió i properes passes

Sessió Inaugural informativa

eurecat

Sessió **Inaugural**
informativa

eurecat

Sessió Inaugural informativa

Sessió Inaugural informativa

eurecat

Sessió Inaugural informativa

eurecat

Taller 1

Entendre el territori

eurecat

Taller 1

Entendre el territori

eurecat

Taller 1

Entendre el territori

eurecat

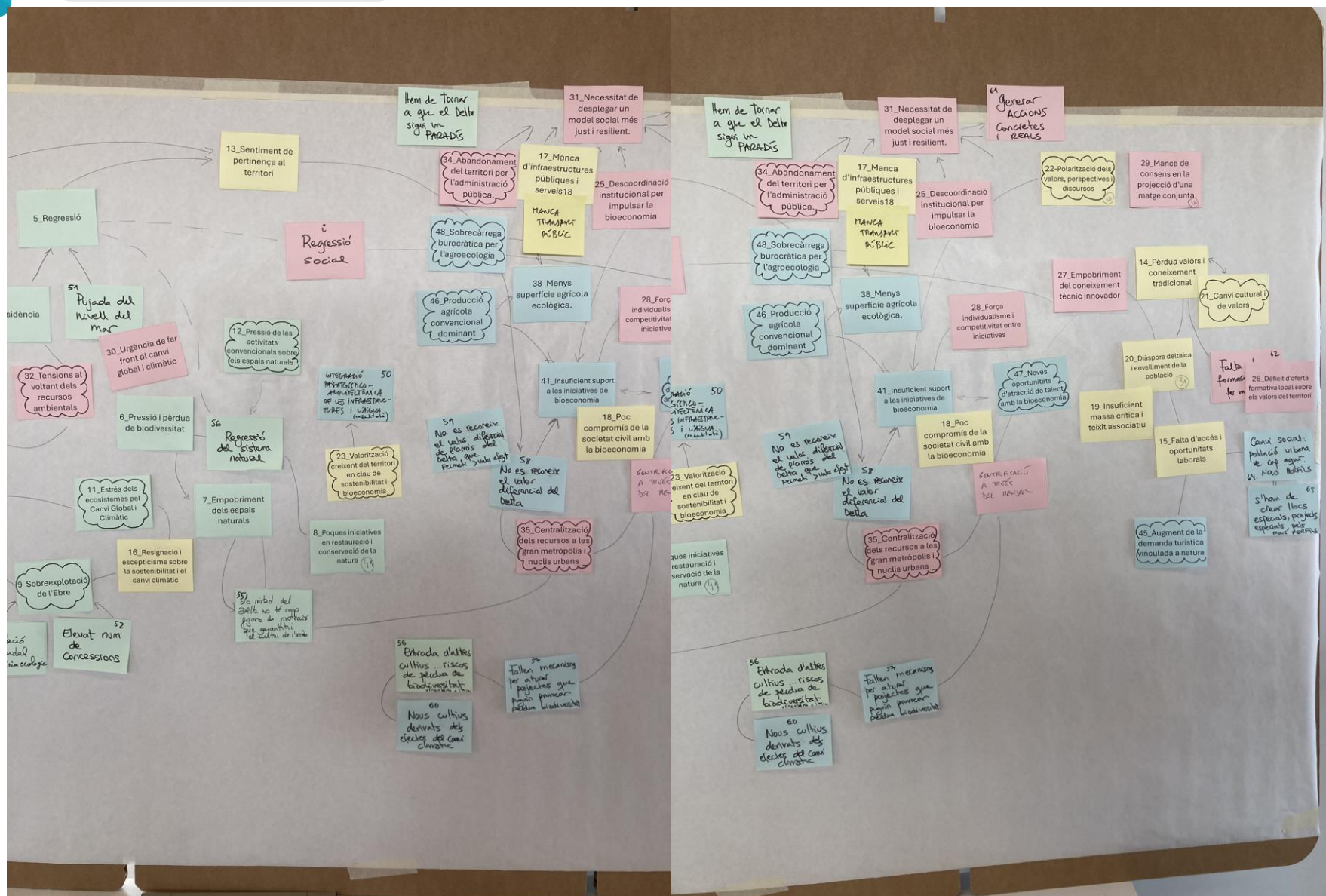

Taller 1

Entendre el territori

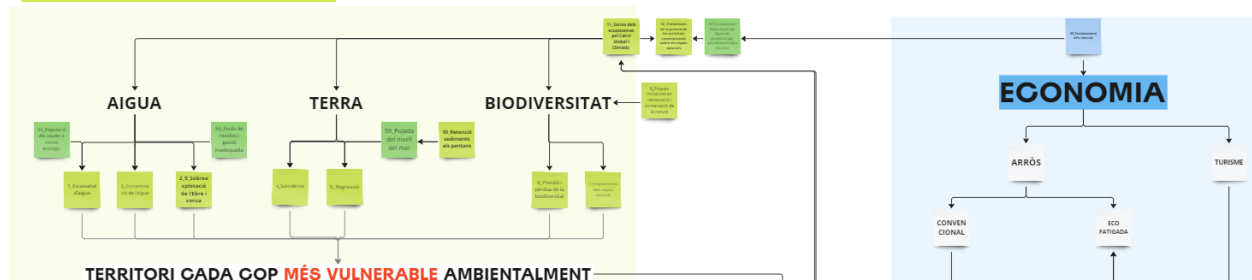
Taller 1

Entendre el territori

CONTEXT ACTUAL

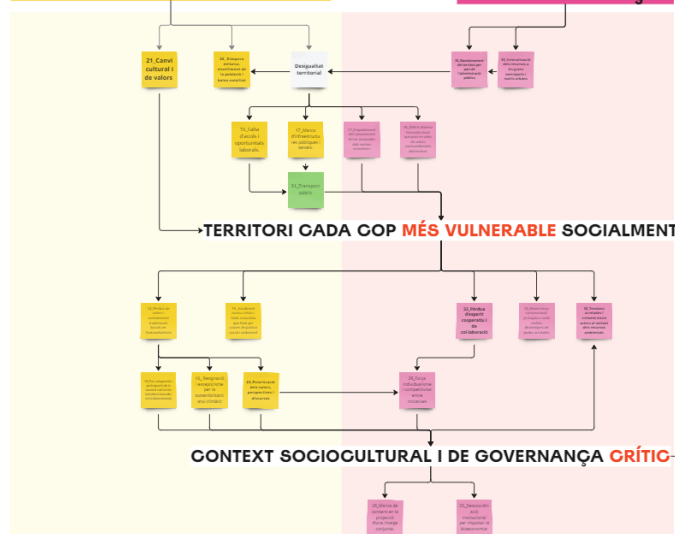

ELEMENTS NATURALS

SOCIETAT I CULTURA

GOVERNANÇA

VULNERABILITAT DE LES ACTIVITATS ECONÒMIQUES

TERRITORI VULNERABLE

Living Labs

||

eurecat

Laboratoris Vius

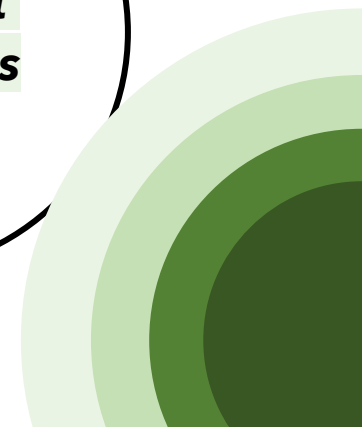
||

**Espai
físic**

**Persones de
diferents tipus**

**Que busquen
solucions a
reptes**

**Mitjançant
dinàmiques**

Living Labs

||

eurecat

Punts Clau

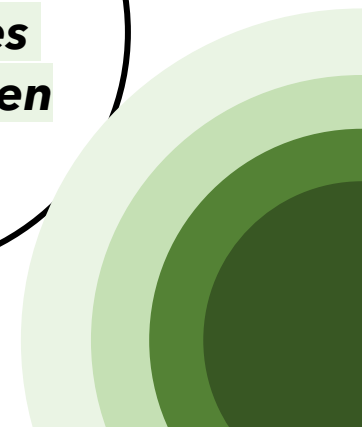
||

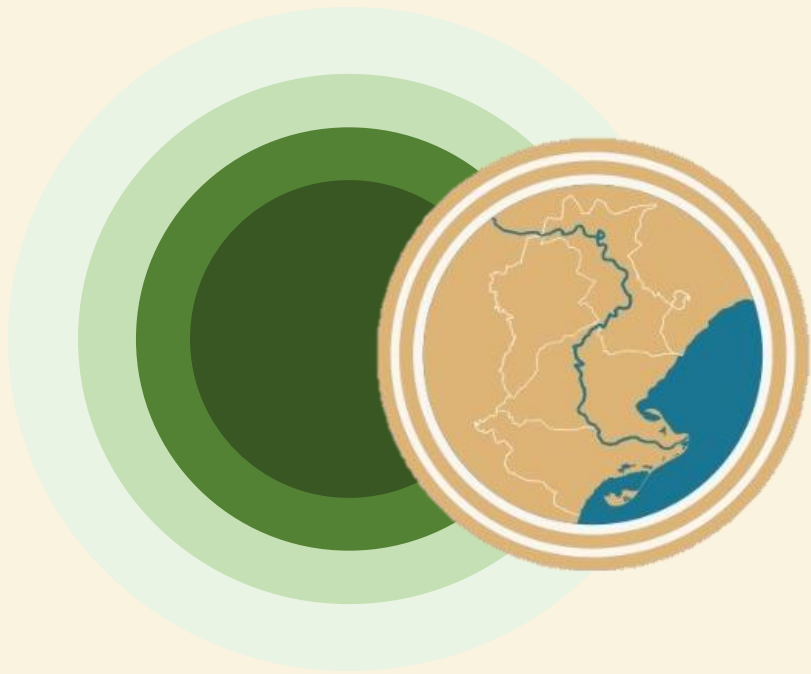
***Espai
físic***

***Poder de
convocatòria i
reclutament***

***Co-creació i
facilitació***

***Compensació a
les persones
que participen***

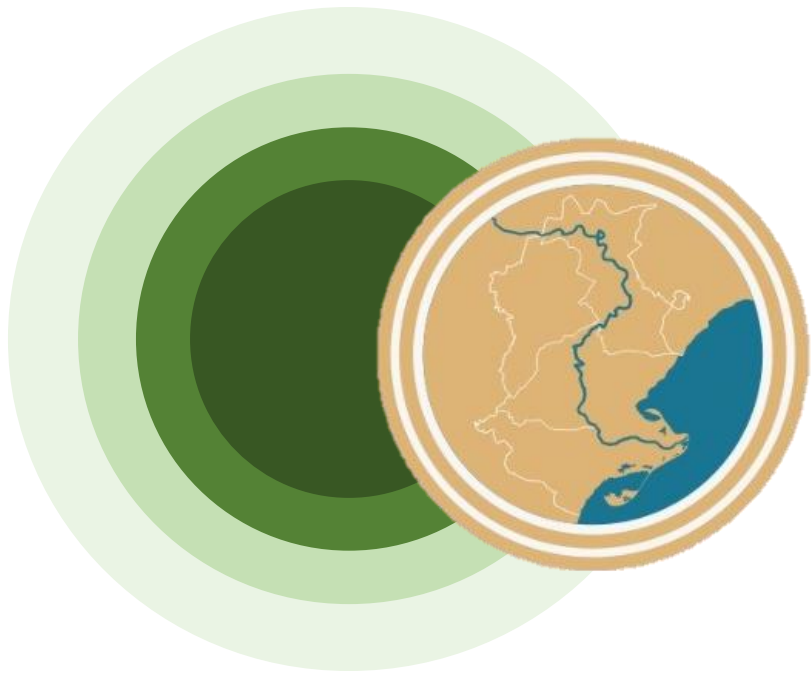
eurecat

Moltes gràcies!

Carles Ibáñez (Carles.ibanez@eurecat.org)

Isabel Gimeno (isabel.gimeno@eurecat.org)

Ferran Bertomeu (Ferran.bertomeu@eurecat.org)

eurecat

Living Lab

Carles Ibáñez (Carles.ibanez@eurecat.org)

Isabel Gimeno (isabel.gimeno@eurecat.org)

Ferran Bertomeu (Ferran.bertomeu@eurecat.org)